

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра управління та освітніх технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Декан гуманітарно-педагогічного
факультету**

_____ В. Д. Шинкарук
«_____» _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

управління та освітніх технологій

Протокол № 10 від «04» травня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ С. О. Кубіцький

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЦИКЛУ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН»**

Галузь знань	01 «Освіта»
спеціальність	011 «Освітні, педагогічні науки»
освітня програма	«Педагогіка вищої школи»
факультет	гуманітарно-педагогічний

Розробник:	Білан Людмила Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління та освітніх технологій
------------	--

1. Опис навчальної дисципліни
«Методика навчання циклу суспільно-гуманітарних дисциплін»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр	
Напрямок підготовки	01 «Освіта»	
Спеціальність	011 «Науки про освіту»	
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	Вибіркова
Загальна кількість годин	120	90
Кількість кредитів ECTS	4	3
Кількість змістових модулів	4	4
Курсовий проект (робота) (за наявності)	+	+
Форма контролю	Екзамен	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	4	4
Лекційні заняття	30 год.	30 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	30 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	30 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	8 год.	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – опанування концептуальних положень методики навчання суспільно-гуманітарних дисциплін, вивчення їх специфіки та особливостей, визначення засобів, форм і методів навчання.

Завдання дисциплін – аналіз проблеми підготовки викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін в Україні і розробка системи найбільш ефективних принципів і засобів навчання, методичних прийомів для досягнення відповідних професійних знань, умінь та навичок.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

• знати:

- концептуальні положення методики навчання як науки, її види та структуру;
- методологічні основи, суть та особливості процесу навчання у ЗВО;
- принципи, закономірності та умови планування і організації навчального процесу у ЗВО;
- методичні вимоги до форм організації навчального процесу із суспільно-гуманітарних дисциплін у ЗВО;
- методику організації та проведення основних видів навчальних та індивідуальних занять, самостійної роботи та практичної підготовки студентів із суспільно-гуманітарних дисциплін у ЗВО;
- умови організації контрольних заходів у ЗВО із суспільно-гуманітарних дисциплін;
- вимоги до науково-методичного забезпечення суспільно-гуманітарних дисциплін у ВНЗ.

• вміти:

- раціонально планувати та організовувати навчання із суспільно-гуманітарних дисциплін;
- розробляти науково-методичне забезпечення суспільно-гуманітарних дисциплін;
- складати навчальний план підготовки фахівців за напрямом базової освіти, індивідуальний план НПП, індивідуальний навчальний план студента та іншу документацію;
- організовувати педагогічну співпрацю з громадськістю, державним організаціями, підприємствами тощо;
- приймати оптимальні педагогічні рішення та впроваджувати ефективні шляхи управління навчальним процесом у ЗВО.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи (ЗК1)
- Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей (ЗК2)

- Інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог(ЗК3)
- Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності (ЗК4)
- Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ЗК5)
- Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах (ЗК7)
- Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування (ЗК8)
- Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди (ЗК9)

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

Педагогічні:

- аналіз можливостей, потреб здобувачів усіх рівнів за національною рамкою кваліфікацій (ПК1)
- взаємодія з соціальними партнерами, в тому числі з іноземними, щодо створення системи забезпечення якості освіти (ПК2)
- професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших освітніх траєкторій (ПК3)

Науково-дослідницькі

- аналіз, систематизація та узагальнення результатів наукових досліджень у сфері освіти (ПК4)
- оцінка результатів наукових досліджень у сфері освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій (ПК5)
- визначення стану та потенціалу системи освіти навчального закладу (ПК6)
- визначення шляхів розвитку якості управління системи освіти (ПК7)
- правлінські
- реалізація управлінського процесу з використанням інноваційних технологій менеджменту (ПК8)

Проектні

- проектування змісту освіти і змісту навчання за рівнями національної рамки кваліфікацій (ПК9)
- проектування освітніх програм та індивідуальних освітніх траєкторій (ПК10)
- проектування освітнього середовища, що забезпечує якість освітнього процесу (ПК11)

Методичні

- створення методичного забезпечення навчального-виховного процесу за кваліфікаційними рівнями (ПК12)
- створення інформаційного забезпечення освіти за кваліфікаційними рівнями НРК (ПК13)
- аналіз освітніх потреб і можливостей освітян (ПК14)

- методичний супровід діяльності освітян (ПК15)

Просвітницькі

- створення просвітницьких програм популяризації освіти, науки та культури (ПК16)
- формування культурного середовища щодо задоволення потреб населення (ПК17)

2. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Методологічні основи навчання суспільно-гуманітарних дисциплін												
Т. 1. Особливості та специфіка суспільно-гуманітарних дисциплін	12	2	2	-	-	4						
Т. 2. Зміст фахової підготовки викладача суспільно-гуманітарних дисциплін у сучасному ВНЗ	12	2	2	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 1	16	4	4	-	-	8						
Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні основи навчання суспільно-гуманітарних дисциплін												
Т.3. Методична характеристика форм навчання та організації навчального процесу із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	1	1	-	-	4						
Т. 4. Методика проведення основних видів навчальних занять із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	2						
Т. 5. Методика проведення індивідуальних занять зі студентами із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	2						
Т. 6. Організація самостійної роботи із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	4						
Т. 7. Організація практичного навчання студентів із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	4						
Т. 8. Методика організації контролю знань студентів із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 2	42	11	11	-	-	20						
Змістовий модуль 3. Методика планування та організації навчальних занять із суспільно-гуманітарних дисциплін												
Т. 9. Умови планування та графік організації навчальних занять із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	4						
Т.10. Умови виконання	11	2	2	-	-	4						

навчального навантаження студентом у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін												
Т. 11. Організація робочого часу та видів робіт викладача суспільно-гуманітарних дисциплін	11	2	2	-	-	4						
Т. 12. Використання різноманітних форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів на заняттях із суспільно-гуманітарних дисциплін	11	1	1	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 3	30	7	7	-	-	16						
Змістовий модуль 4. Науково-методичне забезпечення суспільно-гуманітарних дисциплін												
Т. 13. Вимоги до навчальних програм суспільно-гуманітарних дисциплін	12	2	2	-	-	4						
Т. 14. Реалізація змісту суспільно-гуманітарних дисциплін у навчально-методичних виданнях	12	2	2	-	-	4						
Т. 15. Основні методи та прийоми навчання суспільно-гуманітарних дисциплін	12	2	2	-	-	4						
Т. 16. Вимоги до засобів вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін	12	2	2	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 3	32	8	8	-	-	16						
Всього годин	120	30	30			60						

3. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Структура сучасної соціально-педагогічної освіти України, її особливості	2
2	Структура та джерела методики навчання суспільно-гуманітарних дисциплін	2
3	Зміст суспільно-гуманітарної освіти України та критерії її визначення у ВНЗ	2
4	Сутність нормативної та вибіркової частин змісту суспільно-гуманітарної освіти у ВНЗ	2
5	Шляхи впровадження державної суспільно-гуманітарної	2

	політики України в галузі вищої освіти	
6	Основні функціональні обов'язки науково-педагогічних працівників ВНЗ	2
7	Основні напрями діяльності педагога вищого навчального закладу	2
8	Перелік та зміст основних документів, що регламентують нормативно-правову базу діяльності ВНЗ	2
9	Сутність, принципи, закономірності та особливості організації навчального процесу у педагогічному ВНЗ.	2
10	Сучасні форми навчання у ВНЗ	2
11	Форми організації навчального процесу із суспільно-гуманітарних дисциплін у педагогічному ВНЗ	2
12	Етапи підготовки науково-педагогічного працівника до проведення практичного заняття із суспільно-гуманітарних дисциплін	2
13	Необхідність оцінювання участі студентів у семінарських заняттях із суспільно-гуманітарних дисциплін	2
14	Вимоги до навчальної програми суспільно-гуманітарної дисципліни (за вибором студента)	2
15	Види індивідуальних завдань із суспільно-гуманітарних дисциплін	2
16	Вимоги до а навчально-методичних комплексів суспільно-гуманітарних дисциплін	2
	Всього годин	32

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		2

6. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТАМИ

1	Вкажіть назву нормативного документа вищого навчального закладу, який складається на підставі освітньої-професійної програми підготовки фахівців і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю
2.	Вкажіть базовий структурний підрозділ вищого навчального закладу, що проводить навчально-виховну і методичну діяльність з однієї або кількох споріднених спеціальностей, спеціалізацій чи навчальних дисциплін і

	здійснює наукову, науково-дослідну та науково-технічну діяльність за певним напрямом:
	1. факультет;
	2. відділення;
	3. предметна комісія;
	4. філія;
	5. кафедра.

3.	Вкажіть назву документа, що визначає інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії та засоби діагностики успішності навчання студентів з конкретної соціально-педагогічної дисципліни.
----	---

4.	Яку із наведених форм проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі доцільніше обрати для викладення теоретичного матеріалу із суспільно-гуманітарних дисциплін?
	1. лабораторне заняття;
	2. практичне заняття;
	3. лекційне заняття;
	4. семінарське заняття;
	5. індивідуальне заняття.

5.	Вкажіть назву системи формалізованих завдань, призначених для оцінювання рівня знань студентів із суспільно-гуманітарних дисциплін під час проведення поточного та підсумкового контролю.
----	---

6.	Що із наведених індивідуальних завдань передбачено навчальним планом підготовки магістрів
	1. реферат;
	2. розрахункова робота;
	3. графічна робота;
	4. курсова робота;
	5. дипломний проект

7.	Вкажіть вид навчального заняття, який доречно проводити з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки із суспільно-гуманітарних дисциплін та розкриття індивідуальних творчих здібностей.
----	--

8.	Вкажіть максимальну кількість разів повторного складання екзамену з кожної суспільно-гуманітарної дисципліни?
	1. ні одного разу;
	2. 1 раз;
	3. двічі;

	4. тричі;
	5. декілька разів.

9.	Вкажіть компоненти, що включає мета будь-якого лекційного заняття з кожної суспільно-гуманітарної дисципліни:
	1. навчальна;
	2. освітня;
	3. розвиваюча;
	4. виховна;
	5. практична.

10.	Дайте правильне визначення кожному з наведених понять:	
	<u>Поняття</u>	<u>Визначення</u>
	1. метод навчання	а) допоміжний матеріальний засіб зі специфічними дидактичними функціями;
	2. прийом навчання	б) спосіб упорядкованої взаємопов'язаної діяльності викладачів та студентів, спрямованої на вирішення завдань освіти, виховання і розвитку в процесі навчання;
	3. засіб навчання	в) деталь та часткове поняття щодо загального поняття „метод”;
	4. форма навчання	г) зовнішнє вираження узгодженої діяльності у встановленому порядку і певному режимі.

11.	Відповідно до класифікації за джерелами передачі й характером сприйняття інформації виділяють методи навчання:
	1. словесні;
	2. репродуктивні;
	3. наочні;
	4. дослідницькі;
	5. практичні.

12.	Вкажіть методи, що слід віднести до словесних методів навчання із суспільно-гуманітарних дисциплін:
	1. ілюстрування;
	2. пояснення;
	3. розповідь;
	4. демонстрація;
	5. бесіда.

13.	Який із вказаних методів навчання не належить до практичних:
	1. вправа;
	2. лабораторна робота;
	3. практична робота;

	4. графічна робота;
	5. спостереження;
	6. дослід.

14.	Що із названих понять не належить до навчальних посібників із суспільно-гуманітарних дисциплін:
	1. хрестоматія;
	2. монографія;
	3. словник;
	4. практикум;
	5. збірка нормативно-правових актів.

15.	Перелічіть відомі Вам:
	1. форми організацій диспутів та дискусій на актуальні теми і проблеми розвитку суспільних та гуманітарних наук _____.
	2. навчально-методичні видання із суспільно-гуманітарних дисциплін _____.

16.	Назвіть відомих Вам сучасних дослідників, що присвятили праці вивченню історії методики як науки, теоретичному обґрунтуванню методики навчання, методик навчання окремих дисциплін, визначенню вимог до їх науково-методичного забезпечення тощо.
-----	---

17.	Зробіть доповнення:
	Термін „методика” виник ще стародавній Його назва походить від ... „methodike”, що означає „...”.

18.	Дайте визначення методики навчання як науки.
-----	--

19.	Хто із названих вчених вважається автором перших лекторських конспектів?
	1. Аристотель;
	2. Сократ;
	3. Демокрит;

20.	Назвіть нормативний документ, в якому було вперше зафіксовано методичні рекомендації щодо проведення занять із суспільно-гуманітарних дисциплін.
-----	--

21.	Що є результатом оволодіння раціональними способами та прийомами застосування знань із суспільно-гуманітарних дисциплін на практиці?
	1. знання;

	2. уміння;
	3. навички

22.	Який вид контролю варто здійснити викладачу суспільно-гуманітарних дисциплін з метою виявлення рівня знань, умінь і навичок, які мають стати фундаментом для засвоєння конкретної теми?
	1. підсумковий;
	2. тематичний;
	3. поточний;
	4. попередній;

23.	На якому етапі у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін викладач повинен мотивувати навчальну діяльність студентів?
-----	--

24.	Назвіть педагогічно обґрунтовану систему наукових знань, практичних вмінь та навичок, що втілюють основний зміст та методи педагогіки.
-----	--

25.	Зазвіть прийоми, завдяки яким може бути реалізований метод роботи з підручником на заняттях із суспільно-гуманітарних дисциплін.
-----	--

26.	Який із названих словесних методів є монологічною формою передачі знань студентам на лекційних із суспільно-гуманітарних дисциплін?
	1. бесіда;
	2. розповідь;
	3. пояснення;
	4. інструктаж;

27.	Який із названих методів включає роботу з наочними посібниками у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін?
	1. спостереження;
	2. ілюстрування;
	3. демонстрування;
	4. пізнання;
	5. тестування.

28.	Назвіть нетрадиційні форми проведення навчальних занять із суспільно-гуманітарних дисциплін.
-----	--

29.	Що є предметом методики навчання конкретної суспільно-гуманітарної дисципліни?
-----	--

30.	Встановіть відповідність:
1. форма організації навчання;	А) дискусія;
2. метод навчання;	Б) комп'ютер;

3. засіб навчання;	В) семінар.
--------------------	-------------

КУРСОВА РОБОТА

Курсова робота - це індивідуальне завдання, яке виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання з дисципліни „Методика навчання циклу суспільно-гуманітарних дисциплін”.

Курсова робота виконується студентом самостійно при консультуванні викладача.

Тема курсової роботи повинна відповідати завданням навчальної дисципліни „Методика викладання суспільно-гуманітарних дисциплін” і бути тісно пов’язаною з практичними потребами соціально-педагогічної галузі знань.

Тематика курсових робіт з дисципліни

«Методика навчання циклу суспільно-гуманітарних дисциплін»

1. Наукове обґрунтування змісту навчання із суспільно-гуманітарних дисциплін у вищих навчальних закладах.
2. Науково-методичне обґрунтування змісту та структури програм із суспільно-гуманітарних дисциплін .
3. Методика застосування новітніх засобів навчання суспільно-гуманітарних дисциплін.
4. Історичні аспекти розвитку методики навчання суспільно-гуманітарних дисциплін в Україні.
5. Науково-методичні засади підготовки викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін.
6. Організація самостійної роботи студентів суспільно-гуманітарних дисциплін.
7. Методика реалізації взаємодії педагогічного, науково-педагогічного працівника та студента у процесі навчання суспільно-гуманітарних дисциплін.
8. Методика формування професійно-орієнтованої компетенції у майбутніх фахівців у галузі соціальної роботи.
9. Наукове обґрунтування змісту та структури суспільно-гуманітарних дисциплін в навчальних закладах різних акредитаційних рівнів і типів.
10. Теоретичні засади забезпечення навчання, виховання та розвитку студента у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.
11. Реалізація системи навчання суспільно-гуманітарних дисциплін в підручниках і навчальних посібниках.
12. Зміст методики навчання суспільно-гуманітарних дисциплін у педагогічних вищих навчальних закладах.
13. Моніторинг, контроль та оцінювання результатів навчання із суспільно-гуманітарних дисциплін у вищих навчальних закладах.
14. Становлення та розвиток теорії та методики навчання в Україні.
15. Зміст і структура суспільно-гуманітарної освіти в Україні.

16.Розвиток творчих здібностей студентів в процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

17.Методи та засоби вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

18.Форми організації навчальних занять із суспільно-гуманітарних дисциплін.

19.Зміст і форми позааудиторної роботи із суспільно-гуманітарних дисциплін.

20.Здійснення міжпредметних взаємозв'язків у процесі викладання суспільно-гуманітарних дисциплін.

21.Методичні засади підготовки майбутніх викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін.

22.Специфіка вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

23.Теорія і методика навчання циклу суспільно-гуманітарних дисциплін як галузь педагогічної науки.

24.Генезис і трансформація методики навчання суспільно-гуманітарних дисциплін.

25.Компетентнісний підхід у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

26.Методичні аспекти формування професійних умінь і навичок студентів педагогічних навчальних закладів.

27.Профорієнтаційна робота у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

28.Зміст і методика профільного навчання у галузі педагогіки.

29.Розвиток пізнавальних інтересів і посилення мотивації на заняттях із суспільно-гуманітарних дисциплін.

30.Проблемне навчання у процесі фахової підготовки у педагогічних ВНЗ.

31.Дослідницька діяльність студентів у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

32.Виховання особистості студентів у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

33.Інформаційні технології в методиці суспільно-гуманітарних дисциплін.

34.Зарубіжний досвід методики навчання суспільно-гуманітарних дисциплін: порівняльний аналіз.

35.Типи та структура занять із суспільно-гуманітарних дисциплін.

36.Методичні прийоми формування знань, вмінь і навичок із суспільно-гуманітарних дисциплін.

37.Проблеми вдосконалення змісту й методики навчання окремих тем із суспільно-гуманітарних дисциплін.

38.Дидактичні аспекти застосування принципів навчання в процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

39.Методичні аспекти перевірки й оцінювання навчальних досягнень студентів на заняттях із суспільно-гуманітарних дисциплін.

40.Методи навчання, їх використання, оптимальний вибір системи контролю знань, умінь і навичок при вивченні суспільно-гуманітарних дисциплін.

41.Формування пізнавальної активності студентів у навчанні суспільно-гуманітарних дисциплін.

42.Методичне забезпечення підготовки фахівців – майбутніх педагогів.

43.Формування мотивації учіння студентів у закладах педагогічної освіти при вивченні суспільно-гуманітарних дисциплін.

44.Методи та форми організації поза аудиторної навчальної роботи студентів (науково-дослідна робота, пошуково-пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з суспільно-гуманітарних дисциплін.

45.Конструювання та моделювання змісту окремих навчальних суспільно-гуманітарних дисциплін, удосконалення змісту навчання.

46.Шляхи забезпечення наступності у змісті й організації навчального процесу при вивченні суспільно-гуманітарних дисциплін.

47.Теорія та методика практичного навчання із суспільно-гуманітарних дисциплін.

48.Проведення навчальної та переддипломної практик соціального педагога.

49.Основні складові теорії навчання суспільно-гуманітарних дисциплін: завдання, мета, зміст, принципи, методи, засоби, організаційні форми, напрями розвитку.

50.Принципи організації педагогічної взаємодії об'єктів і суб'єктів суспільно-гуманітарної освіти.

51.Адаптація та трансформація прийомів і методів навчання суспільно-гуманітарним дисциплінам в умовах реформування і модернізації освіти.

52.Методичні засади використання наочності на заняттях із суспільно-гуманітарних дисциплін.

53.Розвиток мислення студентів у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

54.Інноваційні методи навчання сільськогосподарським дисциплінам в навчальних закладах різного рівня.

55.Методика практичної підготовки у педагогічних вищих навчальних закладах.

56.Технології вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін у вищих закладах, зокрема у системі дистанційної освіти.

57.Методика роботи з електронними навчальними засобами у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

58.Засоби прогнозування й діагностування якості підготовки фахівця у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

59.Формування інформаційної, культури студентів педагогічних ВНЗ.
Сучасні концепції навчання суспільно-гуманітарних дисциплін.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І група методів

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація;

- практичні методи: дослід, вправи, навчальна праця, практичні роботи;
- індуктивні методи;
- дедуктивний метод;
- репродуктивні методи;
- творчі, проблемно-пошукові методи.

II група методів

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

III група методів

Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

IV група методів

Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Усне опитування, тестовий контроль успішності студентів, екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
<i>Відмінно</i>	<i>A</i>	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Білан Л.Л. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2012. 278 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бєлова О.К., Коваленко О.Е. Педагогічні технології в сучасній освіті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей / Українська інженерно-педагогічна академія. Х.: Контраст, 2008. 148 с.

2. Біленька А.В. Організація та проведення практичних і семінарських занять за інтегральними методиками / Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. 2012. Вип. 19. С. 83-86.

3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр «Академія», 2011. 576 с.

4. Волкова Т.В. Методика професійного навчання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Бердянський державний педагогічний університет. Бердянськ: Модем, 2008. 340 с.

5. Гончаренко С.У. Методика навчання і наукові дослідження у вищій школі: Навчальний посібник для студентів, магістрів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів. К.: Вища школа, 2003. 323 с.

6. Журавська Н.С. Методика навчання дисциплін: Методичний посібник. – К., Видавничий центр НАУ, 2005. 50 с.

7. Зміст і сутність педагогічної діяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.Г. Романовський, О.С. Пономарьов, С.М. Пази ніч та ін.; національний технічний університет «Харківський політехнічний ін-т2. – Х.: НТУ «ХП», 2017. 228 с.

8. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Х.; Вид-во НУА, 2005. 360 с.

9. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О. Логічні основи формування навчального матеріалу: Навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних навчальних закладів / Українська інженерно-педагогічна академія. Х., 2008. 140 с.

10. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі: Навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2003. 160 с.

11. Малафійк І.В. Дидактика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне: РДГУ, 2003. 470 с.

12. Методика професійного навчання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей: для традиційної та дистанційної форм навчання / О.Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н.В. Корольова, Є.В. Шматков; Українська інженерно-педагогічна академія. Х.: Контраст, 2008. 488 с.

13. Методика професійного навчання. Тестові завдання для самостійної роботи: Навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних

спеціальностей / О.Е. Коваленко, Є.В. Шматков; Українська інженерно-педагогічна академія. Х., 2005. 440 с.

14.Методологічні засади професійної освіти: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. інж.-пед. спец. / О.Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, І.С. Посохова та ін.; Українська інженерно-педагогічна академія. Х.: Контраст, 2008. 120 с.

15.Навчальний процес у вищій педагогічній школі. Навчальний посібник / О.Г. Мороз, В.О. Сластьонін, Н.І. Філіпченко та ін. К: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. 123 с.

16.Науково-методичний матеріал для організації вивчення гуманітарних дисциплін згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України щодо входження до Болонського процесу / В.Б. Павленко, С.І. Лисолва, В.А. Філюшин та ін.; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». Кафедра гуманітарних дисциплін. К.: Університет «Україна», 2007. 233 с.

17.Петрик О.І., Арцишевський Р.А. Види навчальних занять у вузі: теоретичні основи та методи проведення. Луцьк: Вежа, 2007. 40 с.

18.Проблеми гуманізації освіти в контексті трансформації вищої школи України : Монографія / Л.М. Баран, Р.Т. Баран, О.П. Власова та ін.; Т.Т. Власова, Т.М. Тально (заг. ред.); Дніпропетровський національний ун-т залізничного транспорту ім. В. Лазаря на. Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2008. 232 с.

19.Радул В.В. Основи професійного становлення особистості сучасного вчителя: Навчальний посібник / В.В. Радул, В.О. Кравцов, М.В. Михайличенко; Кіровоградський держ. Педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. Вид. 2-ге, доп. Кіровоград, Імекс-ЛТД, 2007. 251 с.

20.Сліпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К.: НПУ ім.. М.П. Драгоманова, 2018. 210 с.

21.Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. К.: Академвидав., 2006. 145 с.

22.Хатунцева С.М. Адаптація викладача-початківця до професійно-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі: Монографія / Бердянський держ. Педагогічний ун-т. Донецьк: Юго-Восток, 2007. 175 с.